

KLAGANDE

A

Ombud:
Jur.kand. Gustav Engvall
Advokat Åsa Hansdotter

Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 1384
251 13 Helsingborg

MOTPART

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

FINANSINSPEKTIONEN

Ink. 2016-11-17

Dnr. 16-11131

ÖVERKLAGAT BESLUT

Finansinspektionens beslut 2016-06-30, bilaga 1

SAKEN

Särskild avgift enligt lagen om anmälningsskyldighet för vissa innehav av
finansiella instrument

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller delvis överklagandet och fastställer den särskilda
avgiften till 700 000 kr.

YRKANDEN M.M.

A yrkar att den särskilda avgiften ska efterges helt eller delvis.

Till stöd för sin talan anför A bl.a. följande. Överträdelsen bör anses som ringa eller ursäktlig. Om inte annat bör särskilda skäl föreligga för att efterge avgiften helt eller åtminstone delvis. Hans ansvarsområden innebar under 2015 en extrem arbetsbelastning med över 200 resdagar i tjänsten. Han drabbades även av en tragisk bortgång i familjen samt ett allvarligt sjukdomsbesked för en nära anhörig. Han har aldrig handlat med aktier på en regelbunden basis. Han är inte svensktalande och var vid tidpunkten för försäljningarna bosatt utomlands. När han insåg att innehavsförändringarna var anmälningspliktiga anmälde han genast transaktionerna till Finansinspektionen. Han har varit samarbetsvillig i förhållande till Finansinspektionen under processen. Hänsyn bör tas till Finansinspektionens agerande och utredning i ärendet. Inte vid något tillfälle under denna process informerades han av Finansinspektionen att han riskerade att få betala en särskild avgift. Utöver vad som nämnts skulle ett okritiskt uttagande av särskild avgift, under förutsättning att den är oproportionerlig, kunna utgöra en kränkning av rätten till egendom såsom stadgad i artikel 1 i tilläggsprotokoll till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (EKMR). I det aktuella fallet är avgiftens storlek klart oproportionerlig i förhållande till överträdelsens karaktär. I och med att hans försäljningar har skett i fyra omgångar, under en kort period, har den särskilda avgiften blivit oskäligt hög. I stället för den nu beslutade avgiften borde de olika transaktionerna bedömas enhetligt. Följaktligen borde avgiften åtminstone sättas ned till 350 000 kr. I vart fall borde transaktionerna som utförts i augusti bedömas som en enhet och avgiften för dessa tre transaktioner sättas ned till 350 000 kr.

Finansinspektionen har inte funnit skäl att ändra sitt beslut.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Det är ostridigt i målet att A har insynsställning i aktiemarknadsbolaget AAK AB samt att han vid fyra olika tillfällen under perioden 21 augusti – 4 november 2015 sålt totalt 30 000 aktier i bolaget. Eftersom A anmälde försäljningarna för sent ska en särskild avgift tas ut.

Frågan i målet är om det finns skäl att helt eller delvis efterge den särskilda avgiften enligt 23 § lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument (AnmL). Förvaltningsrätten ska här ta ställning till om överträdelsen är att betrakta som ringa eller ursäktlig eller om det annars finns särskilda skäl att sätta ned den särskilda avgiften helt eller delvis.

I förarbetena till 23 § AnmL anges följande. Om det gäller ett mindre antal aktier och fristen försett med högst några dagar får överträdelsen normalt anses vara ringa. I sådana fall bör avgift inte tas ut. Om anmälan inte ges in inom rätt tid och detta beror på omständigheter som den anmälningsskyldige inte rimligen kunnat råda över eller förutse bör överträdelsen anses vara ursäktlig. (prop. 1995/96:215 s. 91)

Sedan anmälningsskyldighetsperioden förkortats från fjorton till fem dagar bör en något längre tidsperiod för försening kunna anses vara ringa. Genom att rekvisitet synnerliga skäl bytts ut mot särskilda skäl finns även ett ökat utrymme för att beakta förmildrande omständigheter i de enskilda fallen. Om avgiften med hänsyn till omständigheterna i ett enskilt fall framstår som oskäligt hög i sig bör även det kunna anses som grund för eftergift (prop. 2004/05:142 s. 155 och 180-181).

I RÅ 2004 ref 17 fann Högsta förvaltningsdomstolen att artikel 6 EKMR är tillämplig på förfarandet för uttagande av särskild avgift enligt 23 § AnmL. HFD uttalande att en konventionsenlig tillämpning av avgiftssystemet fordrar att domstolarna i varje enskilt fall gör en nyanserad och inte alltför restriktiv bedömning av om förutsättningar finns för att helt eller delvis efterge den särskilda avgiften.

Antalet ändringar i ett aktieinnehav kan vara av stor betydelse vid avgiftsberäkningen, eftersom varje ändring bedöms för sig. När en avgiftsfråga hänför sig till mer än en innehavsändring kan det finnas anledning att pröva om det sammanlagda avgiftsbeloppet framstår som godtagbart med hänsyn till att beloppet eventuellt skulle ha blivit markant lägre om innehavsändringarna varit färre. En sådan mer nyanserad bedömning bör göras i ett fall där ett flertal aktieförvärv skett under en förhållandevis kort tid. (RÅ 2005 ref 41)

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att A i egenskap av person med insynställning i ett svenskt aktiemarknadsbolag har ett eget ansvar för att anmälan om innehavsändringar sker inom föreskriven tid. Det åligger således inte Finansinspektionen att i samband med transaktioner informera om anmälningsskyldigheten och den särskilda avgiften. Förvaltningsrätten konstaterar vidare att Finansinspektionen under handläggningen av ärendet har informerat A om gällande bestämmelser om anmälningsskyldighet och särskild avgift samt gett honom tillfälle att yttra sig inför Finansinspektionens beslut. Förvaltningsrätten finner att hanteringen av ärendet inte kan anses innebära någon kränkning av A rättigheter enligt EKMR som han gjort gällande. Det finns alltså inte skäl för eftergift av dessa skäl.

Förvaltningsrätten anser att antalet aktier som omfattas av transaktionerna, aktiernas värde och längden på den tid som överskridits innebär att överträdelsen inte kan anses som ringa (jfr RÅ 2006 ref. 89 och RÅ 2006 ref. 43). Vad A anför om att försäljningarna omfattade en förhållandevis liten del av det totala antalet aktier i bolaget och av bolagets totala börsvärde förändrar inte denna bedömning. Förvaltningsrätten anser vidare att vad A anför om sin livssituation och bristande erfarenhet av aktiehandel inte heller innebär att överträdelserna kan anses vara ursäktliga. Den omständigheten att A självmant anmälde försäljningarna till Finansinspektionen samt att han varit samarbetsvillig under processen medför enligt förvaltningsrättens bedömning inte att det finns särskilda skäl för eftergift.

A sålde totalt 30 000 aktier i bolaget genom separata försäljningar den 21, 26 och 27 augusti 2015 samt den 4 november 2015. Det handlar i förevarande fall således om fyra innehavsförändringar, varav tre skedde inom en förhållandevis kort tid. Det kan konstateras att avgiftsbeloppet skulle ha blivit betydligt lägre om innehavsförändringarna varit färre. En sammanlagd avgift om 978 700 kr framstår mot denna bakgrund som oskäligt hög. Det finns därmed enligt förvaltningsrätten skäl att delvis efterge avgiften på så sätt att avgiften motsvarar vad den skulle ha varit om innehavsändringarna i augusti skett genom en transaktion i stället för tre. Den särskilda avgiften ska således fastställas till 700 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man kan överklaga finns i bilaga 2 (DV 3109/1A).

Ulrika Sandell

Rådman

Nämndemännen Åke Ekstrand, Hildegard Keijer och Anneli Vuojärvi har också deltagit i avgörandet.